

„Edinost“

Iz vsake enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrť leta 6 „
za en mesec 2 kron

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbo brez priložene naročnine se ne upošteva.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 avč); cenz Trsta pa po 8 stotink (4 avč).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Ne frankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Italija pa Rusija.

III.

Poleg socialnega vprašanja je v Italiji tudi papeško vprašanje, katero obseza veliko nevarnost za Italijo. Francija je storila največ za združeno Italijo, kljub temu bi bilo začetkom 1870 let prišlo do vojne med obema državama radi papeškega vprašanja. Francija se je leta 1849. s tem namenom vojskovala. Zato italijanska vlada ni mogla biti mirna. V vseh drugih državah — po mislih pisatelja — ima katolicizem pomen druge stopinje, za Italijo pa prve stopinje. Proti Franciji bi Italija ne zmogla, ko bi prišlo zopet do vojne. Zato je bila prisiljena iskati si zaveznikov. A kje je bilo Italiji lažje najti zaveznika proti katolicizmu, nego v Nemčiji, kateri je bila Italija na dolgu že s pridobitvijo Benečije l. 1866 in potem Rima 1870? Bismarcku je bila stiska Italije prav, ker z zvezo Italije se je mogel braniti proti Franciji. Viktor Emanuel, kakor znano, je bil šel sam v Berlin, kjer je našel poslušna ušesa. Težavneje je bilo pridobiti pomirjenje z Avstrijo. Aristokrati, dvor in stari državniki niso mogli pozabiti stoletnih tradicij, ki so se protivile Italiji in ostale podpora papeškega prestola.

A tudi v Italiji niso vsi sočustvovali s svojim starim nasprotnikom. Polagoma je vzrasel irredentizem, vzlasti radi sklepov Berolinskega kongresa, kateri so bili tudi za Italijo neugodni. Ker je Avstrija pridobila na Vstoku, so Italijani pričakovali odškodovanja v znanih zapadnih deželah. Irredenta je rastla v toliki meri, da bi bilo prišlo kmalu do vojne z Avstrijo. Znana knjiga Haimera-jeva »Italia e ebrei« pa je ukrotila italijanske državnike, ker bi bila taka vojna — prerana, in Cairoli je zagotovil avstrijskemu poslaniku, da Italija ne želi vojne z Avstrijo.

Italija tudi denarja ni imela za vojno. Saj jej je že od začetka prihajalo tesno, a dolgovi so se tekom let silno množili. Leta 1861 je bilo le nekoliko nad 3000 milijonov lir, potem pa je državni dolg narastel na več nego 13.000 milijonov lir. In potem se je finančno stanje še poslabšalo z nesrečnimi bankovci. Kljub vsem nedostatom pa so se proizvodne sile razvijale. Rente na menjice so dobile torej v Parizu, Londonu in Berlinu. Finančni polom bi mogla povzročiti sedaj le kaka vojna.

IV.

No, s kom naj se Italija vojskuje? »Jaz sem preverjen — je rekel Gladstone —, da

Italija nima niti jednega sovražnika na svetu«. Napetost proti Franciji ni bila in ne more biti opravičena; vzdrževal je sovražstvo umetno le Crispi. »Vsi pravi prijatelji jej želé od vse duše jedino to, da bi živela v trdni družbi z vsemi državami. Kar se tiče evropskih viharjev, ne sledi iz tega, da bi kazale za Italijo nevarnost ali težave, ako ne bo ona sama s svojimi deli iskala take nevarnosti, da bi se brez potrebe umeševala v stvari, ki so za Italijo postranske«.

Gladstone je pozabil — odgovarja naš pisatelj — samo to, da govori o domovini Machiavelli-jevi, čegar ime vzbuja pojem o nečem temnem, gnjusnem in nizkem, med tem ko Machiavelli zavzemlje jedno iz poštenih mest v vrsti ital. državnikov, zgodovinarjev in dramaturgov. To ni nikakor slučajno; Machiavelli je v svoji znameniti knjigi rezumiral politično svetovno naziranje vsega naroda, in tiste ideje, katere je on narekal Italiji, so preživele stoletja, in če zasledujemo italijansko politiko za tristo let, se lahko preverimo, da so Machiavelli-jeve ideje sestavljale njeno bitstvo in so vodile njene prve dejatelje. Italija je preskrbovala tudi druge države s svojimi spretnimi politiki in državniki, kateri so bili cenjeni vzlasti radi popolne odsotnosti katerih si bodi — moralnih lastnosti, ki bi mogle omejevati njih slobodo delovanja.

Ali je možno misliti si, na primer, kar si bodi nemoralnejšega od politike beneške, čije državniki so se ponašali s tem, da so oni »najprej Benečani«, a še le potem kristijani, in ki so v svoji brezobzirni sebičnosti skrvjo svojih slovanskih vojakov držali v sužnjosti slovanske in grške dežele, prodajali papeža na korist Turčiji, Torke na korist Španjske, Španjsko za Francijo itd.?! (Zvršetak tega članka prihodnjic.)

Politični pregled.

V TRSTU, dne 20. julija 1901.

Deželni zbor Goriški. V seji minole sobote je poslanec Grča interpeliral radi postopanja o iztirjevanju zasebne dohodarine. Posl. dr. Tuma je interpeliral radi nedostatkov v kuzenskem oddelku okrajnega sodišča v Gorici. Vladni zastopnik je odgovarjal na interpelacijo posl. Venutija radi gradnje mostu čez Sočo in na interpelacijo dra. Tume radi uravnave Berse. Na to so nadaljevali generalno razpravo o gradnji norišnice.

Mož mi je obljubil in odšli so; jaz pa sem šel s pastorjem v zakristijo.

Ko sem podpisal je zahteval od mene pet frankov.

Ker sem dal že vrtnarju deset frankov, branil sem se, da ne bi plačal po nepotrebnem še enkrat. Pastor mi je žugal, da raztrže pisma in da anulira ves obred. Jaz pa sem mu obečal, da se snideva pred sodiščem.

Kregala sva se tako dolgo, a slednjič sem mu moral dati pet frankov.

Prišedši domov sem hotel izvedeti, je-li se je zgodila kakšna nesreča. Šel sem takoj k Kerandecovi, a očeta, tašče in babice ni bilo še nazaj.

Porodnica je bila sama in zmrzovala v svoji postelji pod tanko odejo; od prejšnjega večera ni pokusila ničesar gorkega.

»Da bi šla strela! Kam so vendar šli?« sem jo vprašal.

Ne da bi se kaj začudila, ali pa vznemirila, je odgovorila.

»Najbrž so šli na čašico žganega«.

Tudi to je bila navada.

Spomnil sem se desetih frankov, s kate-

Posl. dr. Marani je trdil, da Slovenci hočejo stvar v odseku pokopati. Slovenski poslanci Berbuč, dr. Tuma in dr. Rojce so protestovali proti tej trditvi.

Poročevalec dr. Verzeznassi je vztrajal pri svojem predlogu, da se takoj preide v podrobno razpravo. Deželni glavar vitez Pajer je hotel govoriti in izročiti predsedništvo svojemu namestniku dr. Gregorčiču; le-ta pa ni hotel prevzeti predsedništva in je zapustil dvorano. Deželni glavar dr. vitez Pajer pa je potem v stvarnem popravku branil posebni odsek pred očitani dra. Rojca.

Predlog poslanca Berbuča, da se stvar odkaza finančnemu odseku z nalogom, naj sporoči o tem v prihodnjem zasedanju, je bil odklonjen, na kar so Slovenci zapustili dvorano. Sejo so morali zaključiti radi nesklepčnosti.

Dr. Herold o političnih razmerah v Avstriji. Dopisnik varšavske »Gazete Polske« je imel pogovor z mladočeskim voditeljem drom. Heroldom. Potovanje cesarjevo je bilo — meni Herold — velike važnosti na to stran, da so Čehi pokazali monarhu svoje cilje in dokazali, da so mogočen faktor v državi. Na razmerju med Čehi in Nemci pa ni nobene stvarne izpremembe. Le do osebnega zblizanja da je prišlo in sedaj je vse odvisno od tega, kako se bo izkoristilo položnje.

Dr. Herold ne pričakuje tako hitro sprememb v ministerstvu. Stvar se mu ne vidi aktuvelna. Tekom poletja se gotovo ne zgodi nič v tem pogledu. Sploh ni pred deželnozbornskimi volitvami na Češkem pričakovati nič važnega. Te pa bodo šele na jesen.

Za nas Slovane je zelo zanimivo, kako misli dr. Herold o razmerju med Čehi in Poljaki. To razmerje je dobro in prijateljsko. Čehi ne store nikdar ničesar proti Poljakom, ni proti kateremu drugemu slovanskemu plemenu, in to ne tudi v slučaju, da bi se z Nemci sporazumeli.

Mi stojimo — je rekel Herold — na čelno na slovanskem stališču, ker vsako tako pleme smatramo sorodnim. To stališče Čehov pa se ne sodi vsikdar pravično, in se čisto krivo tolmači. Čehi postopajo korektno in ne morejo drugače postopati se svojega stališča. Po menjenju Heroldovem so si Poljaki škodovali in jim stališče ni tako pomembno kakor je bilo nekdanj. O politiki Čehov pa pravi, da ni slaba, ker ima pozitivnih vspehov.

rimi bi moral Kerandec plačati cerkvene obrede, a sedaj plačuje ničvrednejšem alkohololu.

Porodnici sem poslal bouillona ter vkal, naj zanetijo ogenj v kaminu. Ljut in jezen sem se odločil, da zapodim te neotesane kmetače od hiše, in prestrašil sem se, misleč na malega črvča.

Ob deseti uri zvečer ni jih bilo še domov.

Svojemu slugi sem rekel, naj jih čaka, in legel sem v posteljo.

Kakor pomorščak, vaje vsemu, sem kmalu zaspal.

Zjutraj zgodaj me je zbudil sluga, ki mi je prinesel gorke vode za brado.

Koj ko sem se prebudil, sem vprašal:

»Kje je Kerandec?«

Sluga se ni upal povedati; po dolgem obotavljanju se je osrdil.

»Milostljivi gospod, Kerandec je prišel okoli polnoči domov. On, Kermagan in babica, vsi trije so bili popolnoma pijani, da niso mogli niti stopati. Ležali so najbrž v obcestnem jarku, kajti otrok je umrl ne da bi vedeli kedaj«.

Narodnih pridobitev sicer nimajo za sedaj, pač pa gospodarake. Važna stvar pa je, da so si pridobili političen vpliv. Lahko delo ni bilo to.

Podrejeno položnje Hrvatske v nje zvezi z Ogrsko. Kakor znano, se je slavnosti otvorjenja dalmatinsko-hercegovinske železnice udeležil tudi hrvatski minister Ervin pl. Cseh. Nikdo ne more oporekati, da je bilo izlasti v tem slučaju umestno, da je bila tudi Hrvatska zastopana na slavnosti. Hrvatski opozicijski listi so sicer menili, da poklicani reprezentant Hrvatske pred svetom je nje ban, hrvatski ban; no, ker je bilo dosedaj navada, da o sličnih prilikah sploh ni bilo opaziti nobenega znaka o ekzistenci Hrvatske in so ljubi Madjari — vitežki, kakor so že vsikdar — nosili vse breme reprezentacije ogrsko-hrvatskega — bratstva, so hrvatske novine menile, da morejo v dejstvu, da je to pot tudi hrvatski minister odšel na rečeno slavnost, videti znak rahlega obrata na bolje v tem pogledu. Menil so, da so odločilni činitelji slednjič morda vendar prišli do spoznanja, da to ni prav in da je krivično, ako se Hrvatska tako potajuje popolnoma in da se Madjarom prepusti vsa reprezentacija, kakor da bi bila Hrvatska le kaka pritlikava madjarskega globa, ne pa nezavisen, enakopraven del ogrsko-hrvatske zveze — posebna državna individualiteta. V potovanju hrvatskega ministra na otvoritvene slavnosti dalmatinsko-hercegovinske železnice niso torej hrvatski listi videli stanja, ki bi odgovarjalo stališču in ugledu Hrvatske kakor samostojne enakopravne državne individualnosti v ogrsko-hrvatsko zvezi, pač pa so videli v tem potovanju znak obrata na bolje. V tem zmislu in do te mere so tudi z zadoščenjem pozdravljale to potovanje gospoda ministra Ervina pl. Cseha.

No, reški »Novi list« se ne more povspeti niti do te mere optimizma, marveč glosira z žgočo ironijo način, kakor je bila o rečeni priliki zastopana Hrvatska! Rečeni list piše:

»Treba priznati: hrvatski minister Ervin pl. Cseh se je držal na dubrovniških svečanostih povsem korektno. Prav v duhu štiridesetorice, katero predstavlja v Budimpešti. V Dubrovniku ni hrvatski minister niti zinil. On ni šel tjakaj kakor minister, ampak »en touriste«. Da je bil o slični priliki na njegovem mestu kakor Madjar, čuli bi bili, da je povdarjal, ako nič drugega, vsaj sorodstvo v krvi in jeziku med onim narodom

Skočil sem na noge, ter zavpil.

»Otrok mrt-e-e-e-v?«

»Da, gospod, prinesli so ga materi Kerandec. Zapazivši ga, je začela plakati, a da li so jej piti, da bi jo potolažili.

»K-a-a-j, piti so jej dali?«

»Da, milostljivi gospod, izvedel sem šele sedaj. Ker ni imel Kerandec ne denarja ne žganja, zljil je spirita iz luči, katero ste mu dali vi, v posodo; in pili so vsi štirji, dokler je bilo kaj v luči. S Kerandecovo je slabo«.

Hitro sem se oblekel, vzel posodo z vodo in tekla k notarju, da bi zverine v človeški podobi obliž z mrzlo vodo.

Porodnica, polna špirita, je komaj dihala; poleg nje je ležal od mraza popolnoma črn otrok. Kerandec, Kermagan in babica so smrčali na tleh. Čakal sem dopoldne pri porodnici, a kmalu popoldne je izdahnila dušo«.

Zdravnik je omolknil. Vzel je steklenico s konjakom, natočil si čašico, držal jo proti luči, in zljil v enem požirku nevarni in usodopolni sok raztopljenega topaza v se.

PODLISTEK

Krst.

Spisal Guy de Maupassant. — Prevel Radi.

(Zvršetak.)

Slednjič je zaročljaj ključ v vratih in vstopili smo. Otrok je bil med vsem obredom nag.

Krstne ceremonije so trajale grozno dolgo. Duhovnik je izgovarjal latinske besede naglasujoč jih neumno. Vse to se je vršilo počasi, kakor da ne bi bilo sile. Srce mi je zmrzovalo, ko sem gledal duhovnikov roket, bel kakor sneg.

Slednjič je dovršil obred, in videl sem, kako je babica zavila v odejo zmrzlega otroka, ki je bolno in obnemoglo plakal.

Pastor mi je rekel, naj grem z njim, da podpišem protokol.

Obrnil sem se k vratarju.

»Pojte takoj domov, ter ogrejte mi takoj otroče!«

Dal sem mu še nekaj nasvetov, da ne bi obolel novorojenček na pljučnici.

in kraljevino, kateri je minister. Madjar Hegedüs na primer, ko ni vedel reči družega, je rekel, da je bil Adrassy oni, pod katerim je bila okupirana Bosna; da je Madjar tudi Kallay. Hrvatski minister ima pred seboj milijone naroda svoje krvi, a ne ve, kaj bi mu rekel! To so lepi ljudje, ki upravljajo Hrvatsko!

Pardon! Cseh je vendar govoril v — Trstu. V »Narodnih novinah« čitamo namreč brzojavko, da se je zahvalil avstrijskima ministroma Witteku in Callu. To je popolnoma v redu. Ona sta ga vozila na parobrodu, ona sta ga pogostila, a križevački statuti velejajo, da treba izkazati hvaležnost domačinu-gospodarju! Da pa ni morda minister Cseh šel v Dubrovnik zato, ker so Nemei in Madjari mislili, da jim bo trebalo kakega — stoloravnatelja! Za tako služboga ni nad Hrvatoma na vsem svetu...!

Torej: Hrvatska ima ministra — stoloravnatelja. Tudi nekaj. Celo imenitna je ta služba pred onimi, ki so — pri polni mizi! Ali vprašanje je, da-li ima narod hrvatski — ki menda ni pri polni mizi — kaj koristi in hasai od ministra pl. Ervina Cseha — stoloravnateljavanja!!

Veliki knez Aleksander Mihajlovič na potovanju. Veliki knez Aleksander Mihajlovič je dne 20. t. m. na krovu parnika »Rostislav« dospel v Bujukliman ob ušodu v črno morje; pozdravljen je bil z 21 streli iz topov. Sultan je poslal na parnik več visokih dostojanstvenikov. Ob 1. uri je veliki knez zapustil ladijo »Rostislav« ter se podal na krov štacijske ladije »Črnomorec«, od kjer se je podal v cesarsko palačo v Dolma-Bagdze, kjer so ga pozdravili visoki dostojanstveniki. Od tu so se veliki knez, poslanik Sinovjev, cesarski odposlanci in člani poslanstva odpeljali v gala-voze v palačo Yildiz, kjer je sultan vsprejel velikega kneza.

Potovanje srbske kraljeve dvojice na Rusko. Poluradno rusko novinstvo poroča, da se pričakuje v Petrogradu, da srbska kraljeva dvojica pride tja dne 20. prihodnjega meseca. Na meji ju vsprejme posebni carski odposlanec. Istočasno dospo v Petrograd tudi knez Ferdinand Bolgarski. Rusko časopisje pripisuje tem obiskom veliko politično važnost.

Tržaške vesti.

Naš dan v Trstu. Da, to je bil včeraj naš dan! Dan naše pesmi! Nešteto jih je bilo, ki so prihiteli včeraj, da se ob sinji Adriji poklonijo geniju naše pesmi! Slovanska pesem je slavila včeraj v Trstu svoj najslajnejši trijumf. Slovenski patrijotizem in slovensko bratoljubje sta imela včeraj svoje zmagovalstvo. Utis večerejšnjega slavlja je bil tako ogromen, tako impozanten, da nam v hipu nedostajajo besede, da bi mogli izraziti to, kar čutimo! Prevzhičeni smo se vsled včerajšnjih dogodkov, da bi mogli v tem hipu urediti svoji misli in jih podati v primernejši zvezi. Zato zatrjamo za danes le na sploh: že vsprejem Ljubljancanov, da-si se je vršil ob zjutranji zgodnji uri, je bil prisrčen; vsprejem Goričanov in Nabrežincev pa je bil naravnost impozanten, a v glavnem se ni vršil na peronu, ampak zunaj po vsem kolodvorskem trgu in vse do prostora »Tržaškega podpornega in bralnega društva«; na banketu je prišlo do najprisrčnejših pojavov slovenske vzajemnosti; slavje razvija zastave pri sv. Jakobu pa je nadkrilito vsa pričakovanja naša! Mi smo se nadejali mnogemu, ali, kar smo doživeli: to je bilo omamljivo tudi za nas! Niti sedaj ne moremo prav umeti, da je bilo res vse to, kar smo včeraj videli in doživeli. Povodom volitev smo vsklikali: o ti zlata okolica naša! Danes pa vsklikamo: o zlati ti naš rod ob Adriji! Zlasti ti naš delavski stan! Zlata naša masa, ki si postavila včeraj do 10.000 glav na polje naše slave, naše časti, na pozorišče zmage naše narodne kulture!

Še enkrat: danes nismo v duševnem razpoloženju, da bi mogli začeti s podrobnim poročanjem o včerajšnjih dogodkih. Le toliko naj še povemo našim čitateljem, da so bili naši mili gostje od drugod kar iz sebe v občudovanju tega našega slovenskega ljudstva! A sijajni uspeh našega slavlja niso priznavali samo naši rojaki, ampak pripoznali so ga isti Italijani. In po dejstvu, da je bilo vsemu mestu poznati, da se v njem godi nekaj nenavadnega, priča, da je bil to zgodovinsko važen dan za tržaško Slovenstvo. Izlasti pa v zmislu, ker so nasprotniki naši

včeraj dobili neodklonljiv dokaz, da imajo v svojih somešanih slovenske narodnosti kulturni element v pravem pomenu te besede, element, ki zasluži vse njih spoštovanje!

Včeraj je bil torej dan zmage naše kulture, našega poštenja, naše tolerance!

Slava, slava, slava!!

»Orsi di Lubiana!« Bilo je včeraj na južnem kolodvoru, ko smo pričakovali vlak, ki je imel privedi goste iz Gorice. Na peronu sta stala dva Italijana. Jeden njiju je vprašal, kaj da neki čakajo ti ljudje? Drugi pa mu je odgovoril: »I spetta i orsi di Lubiana«. (Čakajo medvede iz Ljubljane). Mož je menil morda, da je napravil dovtip, ali efekt tega »dovtipa« na blizu stoječega železniškega delavca je bil tak, da je mož onemu Lahu prisolil po vseh predpisih prirejeno zvenečo — klofuto z dostavkom: Tu imaš klofuto: — tržaškega medveda! In ta argument je zadostoval popolnoma; dotičnik je izginil, ne da bi bil — videl, da se že s tržaškimi medvedi ni šaliti — čakal na ljubljanske medvede. Klicaj je ljubljanskega medveda in pobožkal ga je — tržaški medved. Mož naj si zapomni to lekcijo.

Rim o aferi župnika Jurizze. Včerajšnji »Piccolo« prinaša brzojavno vest iz Rima, katera nam naznanja, da je, v sporu med škofom Šterkom in župnikom Jurizzo, sveta kongregacija za obrede odločila tako, da mora za sedaj glede slovenskega Tamtumerguma ostati v sedanjem stanju. Definitivno se odloči, o tem kadar se v soglasju z državnim tajništvom rešijo vse dvomljive stvari glede rabe staroslovenskega obrednega jezika v deželah na vzhodni obali Adrije.

Za danes prinašamo to vest suho, kakor smo jo posneli iz »Piccola«, natančneje se bomo bavili o tem dogodku, čim bomo zanesljivo obveščeni o stvari.

Kdo izzivlje?! Pod tem naslovom nam pišejo: Gospod urednik! Ni nam neznano, kako lahko trobilo na lesnem trgu o vsaki priliki ščiti laške podanike, predstavljaje iste svetlo kakor sama nedolžna jagnjeta, ki niso zakrivali družega, nego to, da so zagledali luč sveta pod neugodno zvezdo, da-si v raju Evrope. Oj ti osoda, ki tako neusmiljeno tepeš te nedolžne reveže! Da Vam dam dokaz resnice, evo me tu s sledečo dogodbico:

Ni temu teden, ko sem slučajno sedel v električnem vozu čitaje mirno svoj kupljeni časnik. Dve osebi, glasno govoreči med seboj, sta me odtegnili čitanju in prisilili, da sem jima obrnil pozornost. Da bi bili videli, gospod urednik, kakovo je bilo njihovo vedenje nasproti sprevodniku! Vse drugo, nego v čast 2000-letni kulturi njihini! Uprav neopisno nesramnostjo sta povpraševala ubozega sprevodnika, je-li on zavzema stališče kacega stotnika, češ, ker ima »tri vrste makaronov ovitih okolu pokrivala«. Dalje, dobivši vozna listka, mislite-li da sta jih obdržala? Kaj še — proč sta ju vrgla! Na mirno opazko sprevodnika, da morati hraniti listke za eventualno kontrolo, sta odgovorila z ironičnim in zaničljivim nasmehom: »Tu smo v Trstu!« (Čitatelji naj si mislijo, kaj vse je povedano s temi besedami).

Sprevodnikovo potrpljenje v ožigled taki nesramnosti je bilo v tem slučaju v resnici občudovanja vredno.

Odduška zgražanju nad takim činom dala sta tudi v istem vozu vozeča se pošteno misleča gospoda italijanske narodnosti, češ, da »take prenapetosti regnicolov si vendar ne bi bila mislila nikdar«. Vidite, gospod urednik, sami se začenjajo poznavati bolj natanko med seboj ali... ali... oni so njih... a mi ostajamo — vzlic vsej prirojeni nam potrpežljivosti, mirnosti in ponižnosti — v očeh nevednega ljudstva po diktatu umazanega glasila vedno le... izzivalci.

Očividno.

Molk, ki govori cele govore. Današnji »Piccolo« ne omenja niti z besedico vse naše včerajšnje impozantne slavnosti, dasi vemo, da sta bila na lieu mesta dva njegovih prvih urednikov. Znano pa je tudi, da se »Piccolo«, ako le more, obregne ob naše javne nastope, iz česar je sklepati, da oba »Piccolova« urednika nista mogla ničesar iztakniti, na čemer bi se bila mogla vsaj sofisticno spodikati.

To nam najlepše dokazuje, da je naša slavnost zamašila usta tudi najhujim sovražnikom našim.

P. S. Tudi verni »Piccolov« zaveznik »Gazzetino«, je onemil tako, da ne more spregovoriti niti besedice. Mogoče, da prideta oba poštenjaka jutri do sape. Ali da jim je sapa

zaprla — to vam more biti v najbolje merilo, kako je vspela naša slavnost in da ne pretiravamo, ko pišemo gori, da smo dosegli veliko moralno pridobitev.

Dela v naši luki. Dosedaj so zasuli že dve tretjini onega dela morja, ki je določeno, da se zasuje za napravo novega ribjega trga.

Ko bo dovršeno to delo, napravi se pred ribjim trgom obrambni zid v višini Josipovega mola do vinskega mola, kateri bo dolg 68 m. Na to znižajo in izčistijo morsko dno med vinskim molom in Campo Marzijem. Razširi se tudi obrežje Grumula in Carciotti. Obrežje Grumula bo široko potem 23.50 m, Carciotti pa od 57 do 75 m. Razširi se tudi zeleni most in napravi se nov, velik pomol pred Sanita. Pomol bo dolg 280 m., največja njegova širina pa bo znašala 76 m. Stroški za vsa ta dela so proračunjeni na 11 milijonov 178 tisoč kron.

Veselia dekliske šole družbe sv. Cirila in Metodija pri sv. Jakobu. Neki slovenski oče pri sv. Jakobu nas interpeluje, kako to, da nismo še nič sporočili o tej tako krasno vspeli veselici, ki se je vršila predminolo nedeljo. Na to odgovarjamo, da smo — in ravno zato, ker je veselica zares krasno vspela in je bila dokazom o krasnih vspehih pouka in srčne vzgoje na tem našem zavodu — naprosili neko spretno pero, da napiše oeno izlasti o nastopanju dekle v obel igrar. Ker pa smo do danes čakali zastoj, dajemo tu besedo našemu »očetu«, ki nam piše dalje:

Že velika udeležba je pričala, kako so naši pošteti stariši vneti za napredek svojih otrok in s kakim zaupanjem poverjajo svojo dečo zavodu družbe sv. Cirila in Metodija! Veselo pričakovanje si čital že na lieu vsakemu. A kako so jim žarela lica, ko so videli svoje male nastopati tako pogumno, samosvestno, razumno! Jaz n. pr. Vam ne morem opisati veselja, ki sem je občutil, ko sem na deklicah videl, koliko zmore dobra vzgoja. O tisti prizor »Na trgu« (s petjem)! To so bile branjeve! To je bilo pisano, resnično življenje in nehoté sem vskliknil: taki smo, prav taki! To je bil realizem, to je bil humor. Najhujši hipohonder se je moral spustiti v smeh. Tista glavna prodajalka (Ruža Kožuh): kako si je vihala rokave, kako valila, kako zavračala druge tovarišice in kako — oprostite nežna čitateljica — šnofala tobak! To je bilo vse tako živo, resnično, naravno: to vse je imelo meso in kri.

Na izvajanju igrokaza »Roza Jelodvorska« pa smo kar strmeli. Pet dejanj ima ta igrokaz, dobro uro je trajal, a deklice so ga izvele tako gladko, kakor da so odrasle, izurjene igralko. Šepetaleca niti ni trebalo. Ne le, da so znale na pamet, da šepetaleca niti trebalo ni, ampak vsaka kretnja njihova je bila primerna in je pomagala izražati, kar je govorila beseda. Palmo pa treba prisoditi nositeljici glavne vloge, deklici Albini Levčevi. Nič ne pretirujem, ako pravim, da je tu vmes dramatičnih talentov, na katere opozarjam one kroge, ki že sedaj mislijo na bodoče slovensko gledališče v bodočem »Narodnem domu«.

Kako priprosto, kako izrazito je govorila in kako fino je nijansirala deklica Armina Kavčič svoj prolog! A kako je zopet deklica... iz duše govorila zahvalo onih deklic, ki so letos zapustile zavol: kako je ubirala akcente hvaležnosti do svojih uzornih učiteljic, do starišev, do dobrotnikov, da plemenite družbe sv. Cirila in Metodija in do navzočega nje predsednika, gospoda prof. Tomo Zupana! Kako je šlo to iz srea v srea! In potem pa še slovesna obljuba, da hočejo ostati zveste hčere svojega naroda vsikdar in povsodi — oh, takrat sem bil tako vzradoščen, tako vesel v svoji duši! Omeniti mi je še, da je v presledkih peval zbor deklic lepo, ubrano, precizno.

Sploh vse je bilo lepo, vse uzorno, in čestitati moram šolskim sestram na teh divnih vspehih, izlasti pa na tem, da so dokazale, da nimalo ne vzgajajo dece tesnosrčno, jednostransko, ampak dajejo Bogu, kar je božjega, narodu, kar je narodnega, in življenju, kar je za življenje.

Uverjen, da ustrežete tej prošnji moji in da daste izraza čutilom vseh nas, ostajam udani Vam

slovenski oče.

Hvale vredno. Na včerajšnji veselici so se prodajale tudi reklamne razglednice od »Brivea« v korist družbe sv. Cirila in Metodija.

Brez vode! Iz sv. K a nam pišejoriž Čudno je, da v sv. Križu primankuje vode kajti skoro izpod nog nam teče v — Trst, na 3 ure daljave. Vsemu svetu moram povedati, da bo vedel, kako naš slavn magistrat skrbi za našo zgornjo okolico, in sosebno za našo vas, ki šteje kakih 2000 duš in 300 glav živine. Dragi sosedje, če ne verujete, pridite le pogledat in uverite se, koliko ljudi in koliko živine je tu brez vode! Vsi kali in vodnjaki so popolnoma osušeni. He, gospod naš capovila, kaj pravite! O saj vemo; poln sladkih besed je, če mu omenjaš pomankanje vode! Sladek je kakor med. Vse je že ukrenil: napravil je že prošnjo do komisarja, zdaj da čaka le še na odgovor. Takov je njegov — izgovor! Kaj nam bo to govoril! Kakor da bi se s komisarjem nikdar ne shajal osebno! Kakor da bi bil capovilla v Evropi, komisar pa kje v Ameriki! Dragi sovaščani: pomagajmo si sami! Kajti gorje vam, če bomo čakali na odgovor »komisarja« in na »prošnjo« capoville! Capovilla je hlapec komisarja, komisar je hlapec magistrata — magistrat pa nam noče nič dati! Torej nam vsi skupaj nočejo nič dati!

Dražba na kolodvoru zaostalih predmetov. V četrtek, dne 25. t. m. ob 10. uri zjutraj vršila se bo javna dražba nedvignjenih predmetov v tovarno-oddajnem magazinu št. II. v drugem nadstropju južnega kolodvora. Predmeti bodo oddani onemu, ki največ ponudi. Kupljeno stvar je takoj plačati in odvesti. Pod vsklikeno ceno se predmeti ne bodo prodajali. Zapisnik istih se nahaja v vestibulu osebne kolodvora.

Izpred naših sodišč. Pred tukajšnjim deželnim sodiščem se je vršila v soboto kazenska razprava, kakoršne si ne želimo več videti.

Nesrečni strankarski odnosi med našim ljudstvom so doveli že do več žalostnih dogodkov, ki so v sodnih dvoranah imeli svoj zaključek. V soboto smo imeli zopet tak slučaj.

Dne 5. marca je v Tomaju iz malenkostnega vzroka nastal pretep med nekaterimi pristaši liberalne stranke iz Štorij in med več Tomajci, ki so, kakor je znano, pristaši klerikalne stranke. V tem pretepu je bil Martin Može iz Štorij posebno hudo poškodovan. Sodni dvor je spoznal obtožene Tomajce krivimi in je obsodil Alojzija Ravbarja na 4 mesečno, Alojzija Večerino na 3 mesečno, Josipa Vrana in Josipa Orla vsakega na 2 mesečno in Antona Černeta na 6 tedensko težko ječo. Obtožence so branili odvetniki dr. Pretner, dr. Slavik in dr. Abram, kateri so prijavi proti razsodbi ničustno pritožbo.

Nesreča. Pred nekoliko dnevi je 80-letni Anton Kuret peljal junico nekemu mesarju pri sv. Jakobu. Blizu kavarne Fabris pa se je junica splašila in ubozega starčka povlekla za seboj na tla. Starček si je pobil glavo tako nesrečno, da je v soboto umrl v tukajšnji bolnišnici.

Poskušen samomor. 25-letna Roza P. iz Pulja, stanujoča v ulici Barriera vecchia št. 19, popila je v soboto o poludne steklenico strupa, hoteča se usmrtiti. Njeno stanovanje pa so slišali sostanovaleci, kateri so pozvali hitro zdravniško pomoč. Došli zdravnik je opral želodec in jo potem, ker je bilo njeno stanje precej težko, poslal v bolnišnico. Iz nekega pisma so doznali, da se je hotela usmrtiti radi nesrečne ljubezni.

Lepa žena. Vincene V., železniški uradnik v nekem bolgarskem mestu je imel svojo soprogo, sina in sestro v Trstu. Ker mu je bilo samemu dolgočasno, pisal je soprogi, naj pride z otrokom in njegovo sestro k njemu na Bolgarsko. Lepi ženski pa to ni ugajalo in mu je odpisala, da je prav nič ne vleče na Bolgarsko ter da raje ostane v Trstu. Drugo pismo, ki je je pisal soprogi, imelo je isti uspeh. Ker je mož videl, da s pismi nič ne opravi, prišel je sam v Trst po svoje drage. Po hudih bojih se je ženska slednjič vendar, ali le navidezno odločila, da pojde s soprogom na Bolgarsko. Ko pa je mož na kolodvoru kupoval vozne listke, porabila je ljubezniva ženka to priliko ter izginila s pomočjo dveh bratrancev. Pozneje je izginila tudi sestra bolgarskega uradnika, kateri je slednjič ostal sam na kolodvoru, brez žene, otroka in sestre in tudi brez kovčkov, katere mu je odnesla soproga z denarjem vred. Ker so bila iskanja zastoj, je mož vso stvar naznanil policiji.

Dražbe premičnin. V torek, dne 23. julija ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za ci-

vilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici Kandler št. 2. A, hišna oprava; v ulici Acquedotto št. 23, hišna oprava; v ulici Ghenga št. 5, hišna oprava; v ulici S. Giovanni št. 6, železni predmeti; v ulici Giulia št. 10. B, hišna oprava; v ulici Media št. 2, hišna oprava.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri jutraj 26.3, ob 2. uri popoldne 32.0 C°. — Tlakomer ob 7. uri jutraj 763.7. — Danes plima ob 0.25 predp. in ob 11.55 pop.; oseka ob 5.53 popoldne in ob 6.28 popoldne.

Osnovni shod zadruga trgovcev z jestvinami. ki se je vršil včeraj popoldne v dvorani Mally ni imel od sklicevalcev zaželjenega uspeha. Osnovni odbor je predlagal, naj zborovalci sprejmejo pravila taka, kakoršna jim je predložil on, ne da bi jih bil dal prej na razpolago interesentom za potrebno preštudiranje. Ako nam pride podrobnejše poročilo, priobčimo je pozneje, za danes omenjamo le to, da je bilo glasovanje o pravilih (na zahtevo zborovalca Antona Saneina-Drejsa, trgovca v Škedenju) odloženo za drugikrat in sicer zato, da bo vsakemu možno pregledati si prej pravila. S tem je bilo zborovanje zaključeno.

Vesti iz ostale Primorske.

× Z ženskega učiteljskega v Gorici. Ravno kar smo izvedeli iz kompetentnega vira, da se za prihodnje leto zavoljo pomanjkanja prostorov ne bodo sprejemale privatne gojenke v II., III. in IV. tečaj slov. oddelka e. kr. izobraževališča za učiteljice v Gorici, kar naj dodatne gojenke, ki so nameravale vstopiti v eden ali drugi omenjenih tečajev, s tem vzamejo na znanje, da ne bi brezpotrebno imele event. svršnih stroškov.

× Novo pevsko društvo »Lira« Skopje-Kopriva je imelo dne 3. junija svoj prvi občni zbor. Zborovanje, ki se je vršilo v gostilni g. Batiča v Koprivi, je otvoril začasni predsednik Sv. Prencis. Prečitala so se pravila (ki so danes, ko to pišem, že potrjena od vis. e. kr. namestništva), katera nam je gori omenjeni gospod sestavil ter so bila ista soglasno sprejeta brez spremembe. Konstatovano se je 50 delujočih in podpornih udov. Sledila je volitev odbora. Voljeni so bili: g. Josip Batič, gostilničar v Koprivi, predsednikom, preč. g. Jos. Colja, podprednikom, g. G. Anton Bole, tajnikom in g. Fran Furlani blagajnikom ter še 5 odbornikov in 2 namestnika.

Predsednik, g. Jos. Batič, zahvalivši se na izkani mu časti je obljubil, da si bo kakor tak prizadeval, da postane novo pevsko društvo »Lira« v diko in ponos našima občinama. Preč. g. Jos. Colja je k tej zahvali razvil precej dolg govor, v katerem je dokazoval veliki upliv petja na človeka. Povdarjal je posebno, naj bodo udje složni ter naj vsaki pazi, da spolnuje svoje dolžnosti, ker le tako je mogoč obstanek društva. G. Svobodin, pevovodja, se je ob zaključku zborovanja obrnil do vseh udov pevcev s pozivom, naj vaje kolikor le mogoče redno obiskujejo. Zaključivši zborovanje z običajnim »živijo« so pevci zapeli: »Lepa naša domovina«.

Razšli smo se s sladko zavestjo, da smo tem potom postavili temelj novi stavbi na narodnem polju, ter z nado, da čim prej zaslišimo brenk naše nove »Lire«. Živi, rasti, eveti! Liraš.

Vesti iz Kranjske.

* Iz št. Vida pri Vipavi pišejo »Slov. Narodni«: Bodite tako prijazni, in objavite mal popravek glede vesti iz vipavske doline, v kateri se naznanja, da je pri nas zopet pobila toča pretečeno soboto. Dotična vest je jako pretirana, kajti v vseh vaseh, katere našteva omenjena notica, o toči skoraj ne vedo. Pač je padlo tu pa tam kako zrno, a tako malo, da smelo rečem: v vseh teh vaseh ne bo zaradi toče niti enega hektolitra manje. Za Budanje pač ne morem ničesa gotovega reči, ker sem nekatere može slišal praviti, da je bilo tam nekoliko hujše. Vipaveci se letos nadejajo obilne in dobre vinske kapljice. Boljše in še lepše kaže, kakor je bilo lani. Marelice so tako obrodile, da jih prodajajo prav za slepo ceno. Škoda, da ni več kupca. Kljub temu pa, da so marelice jako cene, boljši posestniki dobe zanje lepe svote, po 200—300 gl. in nekateri še kaj več.

Vesti iz Koroške.

Koroška trgovinska in obrtna zbornica je dne 13. t. m. praznovala svojo petdesetletnico. Zbornici je došlo mnogo čestitk, od ministrov, družih zbornic itd. Znamenito je, da sedanji predsednik Hillinger načeluje zbornici 27 in pol leta.

Razne vesti.

Grozno samoubojstvo. Iz Podgorača na Hrvatskem pišejo: V tukajšnji opekarni je bil uslužben tudi 16-letni Ivan Vidakovič. Na videz jako veselemu delavcu je motila veselje le okolnost, da je od borgega zaslužka svojega moral vzdrževati tudi siromašno mater, da-si je imel še dva druga brata. V tem zmislu je dobival od doma obupnih pisem. Kolikor je mogel, je tudi pošiljal siromašni materi, da-si sam niti poštene srajce ni imel več na sebi. Zadnje dni je bilo videti na nesrečnejšo neko raztrešenost in melanholijo. Niti jesti ni hotel, da-si je pridno delal. V nedeljo dne 14. t. m. je v neki podgoraški gostilni spil l. deč. žganja. Povrnivši se v opekarno se je izogibal vsaki družbi, a sukal se je vedno okolo ogromne zažgane peči. Iz odprtine je švigal plamen, tako, da ne bi se človek približal niti na deset korakov. Mladi mož pa se je približal vratom, odmaknil vrata od pleha in zgodilo se je grozno: pritisnivši roki na prsi, vrgel se je skozi odprtino v peč tako, da so mu samo noge ostale zunaj. Naravno, da ste silni plamen in ogenj storila, da je nekemu delavcu, ki je slučajno prišel blizu kakih 10 minut pozneje, bilo izveliči iz peči, ne človeka, ampak pečeno meso. V takem stanju je našla kadaver sodna komisija.

Svoja otroka zastrupil. Iz Keszteja na Ogerskem javljajo o tem-le groznem dogodku: Tukajšnji ugledni trgovec z drvi Teodor Laskai je zastrupil dvoje svojih otrok: petletno hčerko in enajstletnega dečka, davši jima sadija, v katerem je bilo arzenika. Zastrupljenje z arzenikom so določili še le po pogrebu. V to svrhu so morali izkopati obe trupli. Govorilo se je, da se je udovec Laskai hotel v drugič oženiti in v ta namen se je na tak grozen način rešil obeh otrok iz prvega zakona. Laskai so zaprli in bo moral pred sodiščem odgovarjati za svoj grozni čin.

Crispi bolan. Nekdanji vsegomogotni italijanski ministerski predsednik Crispi je zelo nevarno bolan. Bojijo se najhujšega.

Smrt Krügerjeve soproge. Iz Pretorije javljajo, da je soproga predsednika transvaalske republike, Krügerja, umrla dne 20. t. m. vsled vnetja pljuč in po tridnevni bolezni. Pokojnici je bilo 67 let.

Gonja proti Poljakom na Pruskem. — Nemška kultura postaja huja in huja. Ali nemškimi srdežem po uredništvih listov še ni dovolj huda. Jeden teh listov nasvetuje nastopno radikalno sredstvo: »Vsaki vojak, ki radi pomanjkljivega poznavanja nemškega jezika zavlačuje svojo vojaško izobrazbo, je dolžan služiti jedno leto več v vojakih«. Zakaj ne kar več let v razen za takov zločin?!

Sicer pa sti menda že dve leti več nego dovolj vsakomur, da okusi sladkost nemške kulture. Na vojnem sodišču v Stuttgartu je bila te dni razprava proti podčastniku Stirnerju, ker je tako grdo ravnal z vojakom Baumom, da si je le-ta v obupu končal življenje. Soobtoženi pa so bili tudi nekateri drugi tovariši Bauma, ki so na povelje Stirnerja tudi pretepali siromaka. Kakor vzrok samomora Baumovega pa so svoječasno navajali »strah pred kaznijo«. Razprava pa je spravila uprav grozne stvari na dan. Stirner je svoje ljudij suval in jih tepel do krvi; po zimi jih je silil spati v snegu! In kazen, ki jo je dobil Stirner za vsa ta grozodejstva? 5 borih mesecev in pa degradacija! Drugi obtoženi pa so dobili po 5 oziroma 8 dnij.

Bilanca 19. stoletja. Pod naslovom »19. stoletje v orehovi lupini« piše neki ameriškanski list: To stoletje je dobilo od svojih prednikov konja, ono pa je zapustilo novemu stoletju lokomotivo, bicikelj in avtomobil. Ono je vsprejelo gosje pero, pa zapuščalo pisalni stroj. Ono je našlo ročni stroj za novine, zapuščalo gorostasno rotacijsko mašino. Ono je našlo slikarstvo na platna, zapuščalo fotografijo. Ono je našlo ročno tkanje, zapuščalo pa mehanično tkanje in predenje. Ono je našlo smodnik, zapuščalo pa eksplozijske tvarine. Ono je našlo puško na kamen, a zapuščalo moderno orožje, ki brzo siplje ogenj. Ono je našlo lojeno svečo, a zapuščalo električno luč.

Ono je našlo jadernico, zapuščalo pa parobrod in podmorsko ladjo. Ono je našlo jednostaven brzojav, a ostavlja telefon in brzojav brez žice. Ono je našlo jednostavno luč, a zapuščalo x-žarke.

Listi pravijo, da je ta bilanca jednostranska in nepopolna. Gotovo. 19. stoletje nam je zapustilo n. pr. tudi — nervoznost.

Cesarica Elizabeta — v tiskarni. Povodom razkritja spomenika cesarici Elizabeti v Solnogradu poroča neki list, da pokojna cesarica ni bila le nadarjena pesnica, ampak tudi spretna tiskarka zlagarica in tiskarica.

Svoje pesmi je redno sama stavila in tiskala, ker se je morda bala profaniranja svoje poezije. Tudi cesar Viljem II se je svojedobno več mesecev učil tiskarstva v tiskarni Trowitzseh in sin v Berlinu. Ali ta dva nista jedina kronana tiskarja. Že cesar Franc, soprog Marije Terezije, je delal v svojih slobodnih urah ob omari in ročnem stroju.

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 1. do 10. julija poslali prispevkov p. n. gospoda in korporacije: Odbor koroških Slovencev 1000 K, upravnistvo »Slov. Naroda« 338-69 K (mej temi 98-25 K Ciril-Metodovega daru), eand. iur. A. Kolšek v Konjicah zbirko 11 K, arh. A. Aškere v Ljubljani 10 K, prof. dr. Iv. Svetina 10 K, A. E. v Dalmaciji v spomin pokoj. not. Iv. Gogoli 10 K, T. V. iz nabiralnika v Močilnikovi gostilni na Raki 4-84 K, Antonija Kadivec v Ljubljani zbirko vesele družbe v Polhovem gradu 16-10 K, Fanika Režalek v Konjicah 2 K, podružnica v St. Petru na Krasu 60-30 K, učitelj Miroslav Kožuh zbirko ob učiteljskem zborovanju 5 K, ljubljanski magistratni uradniki mesto venca pok. mag. tajniku dru. Iv. Janu 57-13 K, za god slov. blagovestnikov: prof. Iv. Macher v Ljubljani 3 K, duhovska družba na gorenski železnici 10 K, litijsko-šmartinske Slovenske polovice prihodnje pokroviteljine 100 K (po »Slov. Narodu«), Jožef Novak v Velikih Laščah 10 K, dekan Janez Novak v Radovljici 10 K, posoj. taj. Josip Berk v Konjicah preostanek za kres 6 K, dekan Iv. N. Murovec v Cerknem 5 K, ženska podružnica v Krškem 107 K z udnino vred (po »Slov. Narodu«), advokat dr. R. Pipuš v Mariboru pri kresu nabrano svoto 13-50 K.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Trgovina in promet.

Brzojavni in telefonski promet meseca junija 1901. — Na e. kr. brzojavnih postajah poštnege ravnanstva tržaškega bilo je meseca junija 1901 in sicer:

na Primorskem:	
oddanih	50951
došlih	57809
tranzitujočih	153105
vseh brzojavk 261865	
od teh jih odpada na Trst sam:	
oddanih	33157
došlih	36733
tranzitujočih	136073
vseh brzojavk 205963	
na Kranjskem:	
oddanih	8395
došlih	10854
tranzitujočih	17050
vseh brzojavk 36299	

Telefonski promet:
V interurbannem telefonskem prometu

bilo je pogovorov v istej dobi:
v Trstu 2099
» Opatiji 339
» Pulju 168
» Ljubljani 165

V lokalnem prometu govorilo se je:
» Trstu 320000 kra
» Pulju 6745 »
» Gorici 6660 »
» Opatiji 1839 »
» Ljubljani 19535 »

Brzojavna poročila.

Huda ura.

STIEGE 21. (B.) Včeraj je bila v tukajšnjem gorovju huda ura. Strela je udarila na kakih 30 krajih. V Hasselpeldu je upepelilo jedno celo ulico.

Velik požar.

HELSINGSFORS 21. (B.) Vas Tälirunkki v bližini Viborga, je upepelil požar. Zgorelo je 97 hiš.

PETROGRAD 21. (B.) V Solskem Novemsalezandravskemu je požar uničil 260 hiš. Nezgodna kralja Belgijcev.

BAD GASTEIN 21. (B.) Kralj Belgijcev se počuti povsem dobro, včerajšnja nezgoda je ostala brez posledic. (V soboto je namreč kralj Belgijcev izpodrsnil in padel na tla.)

Velikanski deficit trgovinske banke v Charkovu.

PETROGRAD 21. (B.) Deficit trgovinske banke v Charkovu znaša 2,300.000 rubljev.

Volitve v generalne svete na Francoskem.

PARIZ 22. (B.) Po uspehih do 7. ure jutraj je bilo izvoljenih v generalne svete 814 republikancev in 204 konservativci. Razen tega pride 80 kandidatov v ožjo volitev. Republikanci so pridobili dosedaj 39 mandatov, zgubili pa 18.

Listnica uredništva.

Sl. soška podružnica »Slovenskega planinskega društva: Notica, o kateri govorite v dopisu, ni bila priložena.

„Dobri prijatelj“. Vaš dopis v taki obliki ni za javnost. Sicer velja načelo, da se dopisi došli animno ali le pod psevdonimom ne objavljajo.

Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.
TRST
TOVARNA: ZALOGA:
Via Tesa, Piazza Rosario št. 2
vagal (šolsko poslopje)
Via Limitanea in Via Riborgo št. 21
Velik izbor tapetarij, zrcal in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.
Cene brez konkurence.
ILUSTROVANI CENIK ZASTONI IN FRANKO
Predmeti postavijo se na parobrod ali železnico franko.

Radi odpotovanja proda se bicikelj in tandem

najnovjšega sistema, jako elegantna in lahka tekoča iz najbolj renomirane svetovne tovarne za 100 gl. pod ceno. Naslov dobi se v uredništvu našega lista,

„Edinost“

se prodaja razven že v znanih tabakarnah tudi J. Kramar v Rojanu in Hrast, tobakarna Via Poste nuove (zraven prodajalnice Smolars.)

Velikanska rastava pohištva in tapetarij. Izvenredno ugodne cene. **VILJEM DALLA TORRE**
v Trstu, trg Giovanni 5. (Palača Diana).
Moje pohištvo donese srečo.

MIZARSKA ZADRUGA V GORICI
z omejenim jamstvom
naznanja slovenskemu občinstvu, da je prevzela
prvo slov. zalogo pohištva
iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici
Antona Černigoj-a
katera se nahaja
v Trstu, Via Piazza vecchia (Rosario) št. 1.
(na desni strani cerkve sv. Petra).
Konkurenca nemogoča, ker je blago iz prve roke.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nvč. za besedo: za večkratno insercijo pa se cena primerno zniža. Oglasi za vse leto za enkrat na teden stanejo po 10 gld. ter se plačujejo v četrtletnih anticipatnih obrokih. Najmanjša objava 30 nvč.

V Trstu.

Zaloga likerjev v sodčih in buteljkah.
Perhauc Jakob ulica delle Acque 12
Zaloga vsakovrstnih vin in butelj. Postrežba točna, cene zmerne.

Pekarne in sladčičarne.

H. Stibiel Piazzetta S. Giacomo št. 3 (Corso filijalka ulica Riborgo 15 ima veliko pekarno in sladčičarno. Vedna zaloga vsakovrstnih tart, krokandov, konfetov, raznovrstnih sladčič v kosih in v skatljicah, finih biskotov, različnih likerjev in vin v buteljkah za poroke, birne, krste in druge slavnostne prilike. Vsakovrsten, vsak dan večkrat pečen fin in navaden kruh se razpošilja po pogodbi in naročilo franko na dom in trgovcem v razprodajo.

Jak. Perhauc Ulica Stadion št. 20, pekarna in sladčičarna, svež kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vsprejemata tudi domači kruh v pecivo. Postrežba točna.

Nepregorljive mrežice.

Vitez D. v Trstu, Piazza Negozianti št. 1 priporoča slavnemu občinstvu svoje nepregorljive mrežice (rettine) „Meteor“ in vse druge priprave za plinovo luč „Auer“.

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svoji kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ ki sti shajališči Slovencev. Na razpolago so vsi slovenski in mnogi drugi časniki.

Oglje in drva.

Muha Josip v ulici dei Torro št. 12 priporoča svojo dobro preskrbljeno zalogo oglja in raznega kuriva kakor premoga, koka, trdega lesa itd. Svoji k svojim!

Pohišstvo.

Prva slovenska izdelovalnica in zaloga zaznovrstnega pohištva lastnega izdelka. Sprejemam naročbe po načrtu. Delo fino in trpežno, cene brez konkurence. Za mnogobrojne naročbe se tople priporoča svojim rojakom v mestu in na deželi v smislu gesla „svoji k svojim.“ Andrej Jug v Trstu ulica S. Lucia 12 (zaidej c. kr. deželne sodnije.)

Slovenec priporoča svojo veliko prodajnico in izdelovalnico vsakovrstnega pohištva in popraviljenega istega po cenah ki zadovoljeje gotovo vsakega gosta. Za obilne obiske se priporoča van Cink, ulica S. Daniele št. 2.

Zaloga dalmatinskih vin iz lastnih kleti in istrski teran tople priporoča cenjenim družinam, gg. krčmarjem in hotelirjem. Simeon Pavlinovič v Trstu, Via Chiozza 11.

Prodaja vina „Ai Maestri“ v ulici Valdirivo št. 17. Od danes naprej se prodaje istrski teran po 32 nvč., za na dom po 30 nvč. liter. Rebuta iz Brd po 32 nvč. liter. Vinski očet po 12 nvč. liter. Mrzle jedi v velikem izboru vedno pripravljene. Pivo I. vrste po 20 nvč. liter. Na debelo po zelo ugodnih cenah.

Trgovina z izgotovljenimi oblekami.
Salarini. Ponte della Fabbra št. 2, vogal ul. Torrente. Podružnica Piazza Pozzo del Mare št. 1, druga podružnica „Alla città di Londra“ z najfinišnimi izdelki v ulici Poste nuove 3 (Brunerjeva hiša). Zaloga izgotovljenih oblek za moške in dečke in sicer: obleke za moške od gl. 6.50 do 24, za dečke od gl. 4.50 do 12, suknene jope v velikem izboru od gl. 3 do 8, suknene hlače od gl. 1.80 do 4, volnene goldinarjev 4.50 do 9. Velik izbor površnih suknj v modernih barvah od gl. 9 do 16. Volnene obleke za dečke od 3 do 12 let od gl. 2.50 do 9, od platna ali satena v raznih barvah od gl. 1 do 5. Haveloki za moške in dečke po najnižjih cenah. Hlače od moškega (alodjeva koža) za delavce, izgotovljene v lastni predilnici na roko v Kormionu od gl. 1.30 do 2.

Lastna posebnost: črtane močne srajce za delavce gl. 1.20. Velika zaloga snovij za moške no meter ali tudi za naročbe na obleke, ki se izgotovijo z največjo točnostjo v slučaju potrebe v 24 urah.

Obuvala.

Podpisani priporoča slavnemu slovenskemu občinstvu svoji zalogi obuvala za gospe, gospode in otroke, ki se nahajati v ulici Riborgo št. 25 in v Šklednju (Ščedna) št. 388 (na glavni cesti). Sprejemam naročbe po meri in za poplave.

Bog i narod!

Peter Rehar,
čevljarški mojster.

Remeljani v velikem izboru, bukovne debal orehovina, jelovina, trd les vsake vrste, dogice za parkete, bukovina, jelovi podovi, držala za stopnjice.

Cene zmerne.

Viktor Miklavez
v Trstu Via Fonderin št. 10.

Ta sladna kava je priznana najboljša primes bobovi kavi, jako okusna in posebne redilne vrednost za toraj naj se zahteva povsod le:

KAVA DRUŽBE SV. CIRILA IN METODA V LJUBLJANI.
MAL POLOŽI DAR DOMU NA ALTAR!
ZALOGA PRI IV. JEBAČINU V LJUBLJANI.

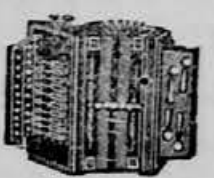
Cenjene gospodinje
skusite da ta naša
izborna sladna kava
najde pot v vsako
slovensko hišo.

Velika zaloga koles po nečuvno nizkih cenah. Nova kolesa I. vrste od K 150.— više. Kolesa za dame z ravnim okvirjem, dobrim gumijem K 65.—, 80.—, 90.—, 100.—. Pneumatiki, gumijevi nadkrovi, dobre vrste K 9.—. Čevli K 5.—. Ceniki gratis. Vsi deli jednako po ceni.

K 18.
Neprekosljiv v svojem delovanju, najpripravnější šivalni stroj na roko „The Juvel“ šiva vsako snov, debelo ali tenko in tudi najmočnejše sukno in platno. Cela sestava je od železa in jekla, fino poliran, s premenljivo na zobno kolo, šivan-kami, posodico, ključem in potegovalcem vijakov, teža 5 kg. K 18.—. Singerjev za dvojno šev 36.—

Največja novost! Ilustrovani dunajski koncertni ročni akordeon, dobre sestave in nizke cene veliko zanimanje. Posebno fini akordeon, 10 tipk, 2 registra, 20 dvojnih glasov, 2 pridržavalec, 2 dvojna meha z okovi od jekla, odprt klavirnat od niklja, močen, širok, krasen glas, 35 cm velik krasen instrument, jamčeno brez napake, 75 najboljših okov, od niklja, godba jednaka 2 korom, lahka priučba. Cena s šolo K 9.— na ogled po povzetju, ako ne ugaja, vrnem denar.

Najnovije, velika novost! Fotografski popoln stroj gld. 1.90 s kojim zamore napraviti vsak brez prejšne znanosti popolnoma izgotovljene fotografije. Lahka manipulacija, velikost 5x5. Cena kompletnega stroja z vsemi potrebnimi in navodilom s krasno skatljico gld. 1.90. Velik stroj z objektivom in nešteti potrebnimi priborom gld 3.—. Za zunanje naročbe se zaračuna zaboj 35 novč.

M. Rundbakin — zaloga
Dunaj. — IX. Berggasse 3 — Dunaj.
Ceniki gratis in franko.

Restaurant
SILBEREGG
Via Ghenga št. 9 A.
najugodnejša gostilna
PLZENSKO PIVO SILBEREGG
po 24 novč. liter.
Namizna vina in v buteljkah
zajamčeno pristna
Izvrstna italijanska in nemška kuhinja.
Kosila in večerje od 20. novč. više.
Pivo v buteljkah
iz zaloga
SILBEREGG (G. E. POHLY),
Via Zovenzoni št. 2.
Tam se nahajajo tudi najpristnejša
vina: opollo, istrsko črno in belo.

Albert Brosch
Trst. — Via S. Antonio 5. — Trst.
Kožuhar in izdelovalec kap
Odklikovan na razstavi v Trstu 1882.
Velika zaloga kožuhovine in kap za civilne in vojaške osebe.
Izvršuje poprave z vso točnostjo in skrbjo ter shranjuje vse kožuhovine in obleke za zimo z jamstvom proti molem in ognju.

Jakob Kosmerlj
— TRST —
ulica ss. Martiri št. 16
nasproti Komando Marine.
TRGOVINA
jestvin in kolonijalnega blaga, delikates in konserv.
Izbor raznih vin in likerjev.
Imam tudi filijalko v ulici Bastione št. 2, nasproti ženskem liceju.
Priporočam se p. n. občinstvu in sem najudanejši
Jakob Kosmerlj.
Sprejemajo se tudi naročbe za razpošiljanje.

Važno oznanilo!
Podpisani smatra si v dolžnost javiti, da se VINA iz VISA, KAŠTELOV pri SPLITU, ISTRE in BELA VINA iz VISA, ki se prodajajo v njegovi zalogi, analizovana in stavljenja pod stalno kontrolo zavoda za kemično analizovanje, ovlaščena od c. kr. avstrijskega ministerstva. Zato se stavlja na vse sode in boteljke kontrolna in garancijska znamka št. 137. To določbo je izdalo visoko c. kr. notranje ministerstvo radi pregestega kvarjanja vina, ki stavlja v resno nevarnost ljudstvo.
Kedor si torej vkupi vino v moji zalogi, je gotov, da se v njem ne nahaja drugih snovij, nego da je vino čisto in naravno, da se sme z mirno vestjo izdati bolnikom in konvalescentom, ker analizacijski zavod stavlja pod svoje varstvo samo ona vina, ki so čista in imajo vso potrebno vsebino, ki jo morajo imeti najfinjša vina.

CENE:
Istrski teran liter po 32 novč,
Vino iz Kaštelov pri Splitu 34 „
Fino vino iz VISA 34 „
Vino Opollo 38 „
Belo vino iz VISA 40 „
Zahtevajte vselej jamstveno znamko.

Josip Tami
ulica Legna št. 6 (Dvorišče)

J. Pserhofer-jeve odvajalne kroglice
ože več desetletij povsod razširjene, in malo družin je, kjer bi manjkalo to lahko in moli učinkujoče domače sredstvo, katero priporoča občinstvu mnogo zdravnikov pri zlih nasledkih slabega prebavljanja in telesnega zapretja. Teh kroglice, ki so tudi pod imenom Pserhofer-jeve kroglice ali Pserhofer-jeve kri čistilne kroglice znane, stane skatljica s 15 kroglicami 21 krajcarjev, 1 zavitek s 6 skatljicami 1 gld. 5 kr., pri prejšnji vpošiljavi zneska stane s poštnine prosto vpošiljativjo: 1 zavitek 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 10 zavitkov 9 gld. 25 kr. — Navod uporabe je priložen.

Jedina izdelovalna in glavna razpošiljalna zaloga
J. Pserhofer-jeva lekarna
Dunaj I., Singerstrasse št. 5.
Prosi se izrecno, „J. Pserhofer-jeve odvajalne kroglice“
zahtevati in na to paziti, da ima napis na pokrovu vsake skatljice na navodilu o uporabi stoječi podpis J. Pserhofer in sicer z rdečimi črkami.

Balzam zoper ozeblino
J. Pserhofer-jev. 1 lonček 40 kr., s poštnine prosto pošiljativjo 65 kr.

J. Pserhofer-jev sok iz ozkega trpotca razlizujoč, 1 steklenica 50 kr.

J. Pserhofer-jev balzam zoper golšo, 1 steklenica 40 kr., s poštnine prosto pošiljativjo 65 kr.

Stoll-ovi Kola-preparati izvrstno krepčilo za šelooc in živce, 1 liter kola-vina ali eliksirja 3 gld., 1/2 litra 1 gld. 60 kr., 1/4 litra 85 kr.

J. Pserhofer-jeva grenka želodčna tinktura (preje življenska

esenca imenovana.) — Lahko razstopljuje zdravilo, dražilnega in krepčujočega učinka na želodec pri oviranem prebavljanju. 1 steklenica 22 kr., 1 dvanajststena steklenica 2 gld.

J. Pserhofer-jev balzam zoper rane, 1 steklenica 50 kr.

Tannochinin-pomada
J. Pserhofer-jeva, najboljša sredstvo za rast las, 1 pušica 2 gld.

Zdravilni obliž za rane
pok. prof. Stendel-a, 1 lonček 50 kr., s poštnine prosto pošiljativjo 75 kr.

Univerzalna čistilna sol
A. W. Bulrich-a, domače sredstvo proti slabi prebavi, 1 zavoj 1 gld.

Razu tu imenovanih preparatov so v zalogi še vse v avstrijskih časnikih oglašene tu- in inozemske farmacevtske specialitete ter se preskrbje vsi predmeti, katerih morda ne bi bilo v zalogi, na zahtevanje točno in najceneje.
Pošiljativje po pošti izvršujejo se najhitreje proti temu, da se prej vpošlje denar, večje naročbe tudi proti povzetju zneska.
Ce se prej vpošlje denar (najboljše s poštno nakaznico), potem je poštnina mnogo cenejša, nego pri pošiljativh proti povzetju.

Grand Hôtel-Restaurant Obelisk
OPČINA
Nova lastnika ravnatelj Berrettini & Cattaneo.
Valikanski vrt in veranda. — Krasen razgled.
Izvrstna kuhinja. Plzensko in Kulmbaško pivo.
dobro perskrbljena vsaki čas. Specialiteta: Kraški teran.
KEGLJIŠČE. — LAWN-TENNIS. — KROGLJIŠČE. — BILJARD. — TELOVADNE PRIPRAVE.
Telefon št. 657.
Ob nedeljah tu prazničnih v lepem vremenu vozne zveze od restavracije „Central Pilsen“ na Opčno.
Najzmernejše cene. Točno postrežbo vodi lastnika-ravnatelj osebno.
Vsakojaka pojasnila daje in slučajna naročila prejema gospod BERRETTINI
„Nova restavracija Centrale Pilsen“, (Trst Via Torrente 10)
z vrtom, kamor ne pride prah, ker je v zavetju. Kegljšče. Izvrstna kuhinja dobro preskrbljena vsaki čas. Poštene cene. Najtočnejša postrežba.

Prvo primorsko podjetje za razpošiljanje in prevažanje pohištva
Rudolf Exner
Trst. — Via Squero nuovo 7. — Trst.
Telefon 847.
Specijalno bavljenje za inmagaciniranje pohištva. Pakovanje vsake vrste se izvrši na najboljši način in po zmernih cenah. Nakladanje in prevažanje pohištva po železnici in morju v vse kraje tu- in inozemstva kakor tudi iz hiše v hišo po celem mestu ali okolici s patentovanimi velikimi vozovi najnovejše konstrukcije.
Sprejemanje posameznih kovčkov, zabojov, košev itd. za inmagaciniranje.
Sprejemajo se pošiljativje vsake vrste in kamor si bodi.